

ul. Fryderyka Chopina 41 lok. 2
20-023 Lublin
fundacja.wor@gmail.com
wolnoscodreligii.pl
NIP: 7123267431
KRS: 0000403073

FUNDACJA
WOLNOŚĆ
OD RELIGII

Lublin, 21 maja 2020 r.

Szanowny Pan dr hab. Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

dot. pismo z dnia 18 maja 2015 r. znak VII.7037.60.2015.NC (organizacja nauki religii w przedszkolu)

Stanisław Paek Rzeczniku,

Działając w imieniu Fundacji Wolność od Religii z siedzibą w Lublinie, w nawiązaniu do pisma Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 18 maja 2015 r. w sprawie organizacji nauki religii w przedszkolu, niniejszym uprzejmie prosimy Rzecznika Praw Obywatelskich o analizę aktualnego stanu prawnego dotyczącego zasad organizacji nauki religii w publicznych przedszkolach, w aspekcie potrzeby wdrożenia i upowszechniania dobrych praktyk, mających na celu poszanowanie praw obywatelskich wszystkich dzieci jak i ich rodziców, jak też uwzględniających dobrostan i stopień dojrzałości dzieci uczestniczących w zajęciach przedszkolnych.

Na mocy Rozporządzenia MEN z dnia 7 czerwca 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach wprowadzono nowy w § 1 ust. 1 a o treści:

*W przedszkolach zajęcia religii uwzględnia się w ramowym rozkładzie dnia. W szkołach zajęcia religii i etyki uwzględnia się w tygodniowym rozkładzie zajęć. Z kolei na mocy § 12. ust. 4 Rozporządzenia MEN z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli *Organizację pracy przedszkola określa ramowy rozkład dnia ustalony przez dyrektora przedszkola na wniosek rady pedagogicznej, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny nauczania, wychowania i opieki, potrzeb, zainteresowań i uzdolnień dzieci, rodzaju niepełnosprawności dzieci oraz oczekiwań rodziców.**

Mając powyższe na uwadze, w przypadku gdy w danym oddziale przedszkolnym rodzice więcej niż siedmiu wychowanków zgłoszą pisemne życzenie organizowania dla ich dzieci zajęć z danej religii, dyrektor po tym dniu określa zasady tj. wskazuje godziny, w których dwa razy w tygodniu mają się odbywać zajęcia przedszkolne z danej religii (każde z zajęć po 15 minut, lub odpowiednio po 30 minut, w grupach starszych).

Już od 2013 r., niezależnie od aspektów prawnych, fundacja próbowała przekonać MEN do uwzględnienia pedagogicznych i psychologicznych uwarunkowań opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym, co prowadzi do wniosku, że blok zajęć objętych podstawą programową wychowania przedszkolnego nie może być dowolnie przerywany zajęciami dodatkowymi dla niektórych dzieci z danego oddziału przedszkolnego. Takie stanowisko miało poprzednio i ma obecnie podstawę normatywną, bowiem dyrektor przedszkola ustala ramowy rozkład dnia z ***uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny nauczania, wychowania i opieki, potrzeb, zainteresowań i uzdolnień dzieci, rodzaju niepełnosprawności dzieci oraz oczekiwań rodziców.***

W naszym przekonaniu, w oparciu o zgłoszenia rodziców do fundacji, przeciwne stanowisko prezentowane przez MEN od 2014 r., prowadziło i nadal prowadzi do przyzwolenia na dyskryminację i naruszanie dobrostanu psychicznego dzieci w wieku przedszkolnym, będących mniejszością w danym oddziale przedszkolnym, w praktyce wyprowadzanych podczas zajęć z religii do innych pomieszczeń lub siedzących w „kącie”. Dzieci nie rozumieją dlaczego są odłączone od grupy, czasem odbierają to jako karę. Powyższe obrazuje cytat z listu rodzica do fundacji: *może wyjść z sali razem z opiekunką i "wałęsać" się z nią gdzieś pomiędzy salą, świetlicą dla dzieci starszych, pokojem nauczycielskim, generalnie nie wiadomo co z nim zrobić, ale świetnie rozumiem mój problem*

i jest im strasznie przykro i zrobią wszystko co w ich mocy aby dziecko nie było nękanie, nie czuło się upośledzone, generalnie aby nie miało dyskomfortu.

W związku z przyzwoleniem MEN w wielu przedszkolach zajęcia z religii są umiejscowione w środku zajęć objętych podstawą programową, a nie przed lub po podstawowych zajęciach objętych podstawą programową. Takie działania w przypadku dzieci w wieku przedszkolnym naruszają podstawowe zasady pracy wychowawczej. Zgodnie z podstawą programową Rzeczpospolita Polska, korzystając z podatków uiszczanych przez jej obywateli, ma zapewnić *możliwość wspólnej zabawy i nauki w warunkach bezpiecznych, przyjaznych i dostosowanych do ich potrzeb rozwojowych.*

W tym zakresie ufamy, że niezależnie od podstawy normatywnej określonej w § 12 ust. 4 Rozporządzenia MEN z dnia 28 lutego 2019 r., Rzecznik Praw Obywatelskich podzieli pogląd, że w organizacji nauki w przedszkolu należy uwzględnić zgodnie z dorobkiem nauk pedagogicznych i psychologii dobrostan i stopień dojrzałości wychowanków. Uważamy, że zajęcie stanowiska w sprawie przez Rzecznika Praw Obywatelskich i zalecenie organizowania katechezy, jako zajęć wyłącznie początkowych lub kończących blok zajęć objętych podstawą programową jest uzasadnione i powinno stanowić standard postępowania w naszym kraju.

L. Myrzałow Socimulu

Dorota Wójcik
prezeska zarządu

Dorota Wójcik